

СИЛЛАБУС
2025-2026 оқу жылының күзгі семестрі
«6B02306 – Әдебиеттану» білім беру бағдарламасы

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өзіндік жұмысын (БӨЖ)	Кредиттер саны			Кредиттердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӨЖ)
		Дәрістер (Д)	Семинар сабақтар (СС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
23943 Әдебиет поэтикасы	4	3	3	0	6	7
ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ						
Оқыту түрі	Циклы, компоненті	Дәріс түрлері	Семинар сабақтарының түрлері		Қорытынды бақылаудың түрі мен платформасы	
Офлайн	Базалық пән. ЖОО компоненті.	Ақпараттық, проблемалық, аналитикалық дәріс	Мәселелерді шешу, шығармашылық тапсырмалар		Жазбаша, офлайн	
Дәріскер (лер)	Сарбасов Болатхан Серғазыұлы, филология ғылымдарының кандидаты, профессор м.а.					
e-mail:	sarbasov.bolathan@mail.ru					
Телефоны:	Телефон: 87772553469					
Ассистент (тер)						
e-mail:						
Телефоны:						
ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ						
Пәннің мақсаты: әдебиет поэтикасының міндеттерін, оның филологиялық пәндер жүйесіндегі орнын түсіну қабілетін қалыптастыру. Оқу курсы әр түрлі жанрадағы көркем мәтіндердің құрылысын, олардың стилі мен тілдік әртүрлілігін зерттеудің теориялық және әдіснамалық негізін құрайды. Пән әдебиет поэтикасының негізгі ұғымдары мен бөлімдерін, оның жазушылардың шығармашылығын зерттеуге деген көзқарасының принциптерін терең зерттеуге бағытталған.	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)*				ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)	
	1. Поэтиканың негізгі бөлімдері, олардың пәндері мен міндеттері туралы алған білімдерін көрсету; қазіргі ғылымдар жүйесіндегі әдебиет поэтикасының орны мен рөлін анықтау;				ЖИ: 1.1. «поэтика» ұғымының мағынасын түсіндіреді, поэтиканың негізгі бөлімдері, мақсаты мен міндеттерін сипаттайды; 1.2. әдебиет поэтикасы мен әдебиет теориясының айырмашылығын анықтайды;	
	2. Теориялық поэтиканың негізгі категориялары мен ұғымдарының мазмұнын ашу;				ЖИ: 2.1. теориялық, тарихи, практикалық поэтиканың міндеттерін, негізгі категорияларын түсіндіреді; 2.2. әдеби шығармаларды талдау үшін теориялық поэтиканың категориялары мен әдістерін қолданады;	
	3. Көркем туындыларының құрылымын талдау әдістері мен тәсілдерін пайдалану және жазушы шығармашылығын зерттеу стратегиясын әзірлеу;				ЖИ: 3.1. көркем шығармалардың құрылымы мен мазмұнын, тілін талдайды; 3.2. диплом жұмысын жазғанда поэтиканың тұжырымдары мен әдістерін қолданады;	

	4. Филолог-әдебиеттанушының кәсіби қызметінде теориялық поэтика категорияларын қолдануға қатысты өз көзқарасын тұжырымдау және негіздеу; 5. Көркем шығармаларының құрылымын талдаудың негізінде жазушы әлемінің модельдерін қайта құру дағдыларын дамыту	ЖИ: 4.1. көркем шығармашылықты зерттеу үдерісінде теориялық поэтиканың категориялары мен ұғымдарын қолдану ерекшеліктері туралы өз пікірлер мен тұжырымдарын жасайды; 4.2. әдеби шығармалары поэтикасының ерекшеліктерін талдайды және сипаттайды; ЖИ: 5.1. көркем мәтінің форма мен мазмұнын талдайды; 5.2. жазушы көркемдік әлемінің ерекшеліктерін анықтайды.
Пререквизиттер	Әдебиеттануға кіріспе, фольклор, тіл біліміне кіріспе, әдебиет тарихы	
Постреквизиттер	Әдебиет теориясы, шешкендік сөздің поэтикасы және спичрайтинг	
Оқу ресурстары	Әдебиет: Негізгі: 1. Темирболат А.Б. Поэтика литературы: учебное пособие. – Алматы: Қазақ университеті, 2011. 2. Қалқабаева С.Ә. Көркем шығарма поэтикасы: монография. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. 3. Райан М. Әдебиет теориясы. – Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2019. 4. Райан М., Ривкин Д. Әдебиет теориясы: хрестоматия. – Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2019. 5. Минералов Ю.И. Основы теории литературы. Поэтика и индивидуальность: учебник для вузов. 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Юрайт, 2024. Қосымша: 1. Қалқабаева С.Ә. Әдебиеттанудың теориялық мәселелері. – Алматы: Қазығұрт, 2021. 2. Темірболат А.Б., Кибальник С.А. Введение в литературоведение: учебное пособие. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. 3. Томашевский Б.В. Теория литературы. Поэтика. – М.: Флинта, 2023. 4. Фоменко И.В. Практическая поэтика. – М.: Академия, 2006. 5. Якобсон Р.О. Работы по поэтике. – М.: Прогресс, 1989. Зерттеушілік инфрақұрылымы Жамбыл Жабаев атындағы Филологиялық зерттеулер ғылыми орталығы Интернет-ресурстар: 1. Веселовский А.Н. Историческая поэтика. – Л.: Художественная литература, 1940. – Режим доступа: https://biblio.imli.ru/images/abook/teoriya/Veselovskij_A._N._Istoricheskaya_poetika_-_1940.pdf 2. Жолковский А.К., Щеглов Ю.К. Работы по поэтике выразительности. – М.: Прогресс, 1996. – Режим доступа: https://biblio.imli.ru/images/abook/teoriya/ZHolkovskij_A.K._SHeglov_YU.K._Raboty_po_poetike_vyrazitelnosti._1996..pdf 3. Лотман Ю.М. Структура художественного текста. – М.: Высшая школа, 1970. – Режим доступа: https://on4a.narod.ru/lotman_struktura_teksta_web.pdf 4. Теоретическая поэтика: понятия и определения / Хрестоматия для студентов филологических факультетов / Автор-составитель Н.Д. Тамарченко. – М.: РГГУ, 2001. – Режим доступа: https://philologos.narod.ru/tamar/index.htm 5. Успенский Б.А. Поэтика композиции. – СПб: Азбука, 2000. – Режим доступа: https://philologos.narod.ru/ling/uspen-poetcomp.htm	
Пәннің академиялық саясаты	Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен айқындалады. Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді.	

Ғылым мен білімнің интеграциясы. Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің терендетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді.

Сабаққа қатысуы. Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

Академиялық адалдық. Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа «Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі» тәрізді құжаттармен регламенттеледі.

Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Өртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді.

Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон/e-mail: maryama140870@gmail.com немесе MS Teams-тегі бейне байланыс арқылы https://teams.microsoft.com/l/team/19%3A828dRa8QAETxGVk_YAqXA9V-KWiroh7piotr_5j18Cg1%40thread.tacv2/conversations?groupId=b549a305-9d85-431b-8a8b-77797c6db86f&tenantId=b0ab71a5-75b1-4d65-81f7-f479b4978d7b кеңестік көмек ала алады.

МООС интеграциясы (massive openonline course). МООС-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар МООС-қа тіркелуі қажет. МООС модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек.

Назар салыңыз! Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ МООС-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі				Бағалау әдістері	
Баға	Баллдардың сандық баламасы	% мәндегі баллдар	Дәстүрлі жүйедегі баға	Критериялды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген. Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады. Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.	
A	4,0	95-100	Өте жақсы		
A-	3,67	90-94			
B+	3,33	85-89	Жақсы		
B	3,0	80-84			
B-	2,67	75-79			
				Формативті және жиынтық бағалау	% мәндегі баллдар
				Дәрістердегі белсенділік	5

C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық	Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі	20
C	2,0	65-69		Өзіндік жұмысы	25
C-	1,67	60-64		Жобалық және шығармашылық қызметі	10
D+	1,33	55-59		Қорытынды бақылау (емтихан)	40
D	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз	ЖИЫНТЫҒЫ	100
FX	0,5	25-49			
F	0	0-24			

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Аптасы	Тақырып атауы	Сағат саны	Макс. балл
1-МОДУЛЬ. Әдебиет поэтикасы ғылыми пән ретінде.			
1	Д 1. Әдебиет поэтикасының пәні мен міндеттері.	2	1
	СС 1. Әдебиет поэтикасының негізгі бөлімдері.	2	5
2	Д 2. Ғылымдар жүйесіндегі әдебиет поэтикасы.	2	1
	СС 2. Филология ғылымдарының жүйесіндегі поэтиканың орны мен ролі.	2	5
	ОБӨЖ 1. БӨЖ 1 орындау бойынша кеңес беру. Тақырып: «Әдебиет теориясы және әдебиет поэтикасы».	1	
3	Д 3. Сөз өнерінің ерекшелігі.	2	1
	СС 3. Көркем әдебиет сөз өнерінің түрі ретінде.	2	5
	БӨЖ 1. «Әдебиет теориясы және әдебиет поэтикасы». Эссе жазу.		16
4	Д 4. Көркем шығарма және көркем мәтін.	2	1
	СС 4. Қазіргі филология ғылымындағы мәтін ұғымы.	2	5
	ОБӨЖ 2. Коллоквиум. Тақырып: «Көркем шығарманың композиция поэтикасы».	1	16
5	Д 5. Поэзия және проза.	2	1
	СС 5. Көркем шығармадағы баяндау формалары.	2	5
2-МОДУЛЬ. Көркем шығарманың құрылымы.			
6	Д 6. Көркем шығармадағы хронотоп категориясы.	2	1
	СС 6. Көркем шығарманың уақыт пен кеңістік құрылымы.	2	5
	ОБӨЖ 3. БӨЖ 2 орындау бойынша кеңес беру. Тақырып: «Әдебиет поэтикасы және нарратология».	1	
7	Д 7. Баяндау және көркем сөздің композициялық формалары.	2	1
	СС 7. Баяндау құрылымы.	2	5
	БӨЖ 3. «Әдебиет поэтикасы және нарратология». Эссе жазу және интеллектуалды картаны жасау.		20
8	Д 8. Көркем шығармадағы автор образы.	2	1
	СС 8. Көркем шығармадағы автор образының көрінісі.	2	5
Аралық бақылау 1			100
9	Д 9. Әдеби шығарманың кейіпкері.	2	1
	СС 9. Әдеби шығармадағы кейіпкерлер жүйесі.	2	6
	ОБӨЖ 4. Коллоквиум. Тақырып: «Автор және кейіпкер».	1	15
10	Д 10. Көркем шығарманы қабылдау.	2	1
	СС 10. Оқырман және көркем шығарманы қабылдау мәселелері.	2	6
	ОБӨЖ 5. БӨЖ 3 орындау бойынша кеңес беру. Тақырып: «Теориялық поэтиканың даму тенденциялары».	1	
3-МОДУЛЬ. Көркем шығарманың жанрлық-стилистикалық ерекшелігі.			
11	Д 11. Эпикалық шығармалардың құрылымы.	2	1
	СС 11. Шығарманың тегі мен түрі. Эпостың ерекшеліктері.	2	6
	БӨЖ 3. «Теориялық поэтиканың даму тенденциялары». Эссе жазу және интеллектуалды картаны дайындау.	1	15
12	Д 12. Драманың ерекшелігі.	2	1
	СС 12. Драманың композициясы мен поэтикасы.	2	6
	ОБӨЖ 6. БӨЖ 4 орындау бойынша кеңес беру. Тақырып: «Көркем шығармалардағы интермәтіндердің қызметі».	1	
13	Д 13. Лирика және оның көркемдік ерекшеліктері.	2	1
	СС 13. Лирикалық шығарманың құрылымы.	2	6
	БӨЖ 4. Тақырып: «Көркем шығармалардағы интермәтіндердің қызметі». Көркем шығарманы талдау.		15
14	Д 14. Көркем шығарманың стилі.	2	1

15	СС 14. Көркем шығарманың стилі мен жанры.	2	6
	ОБӨЖ 7. Коллоквиум. Тақырып: «Көркем шығарманың поэтикасы».	1	20
	Д 15. Көркем шығарманың құрылымындағы ннтермәтін.	2	1
	СС 15. Әдебиет шығармасындағы кейіпкерлер мен автор сөздерінің қызметі.	2	7
Аралық бақылау 2			100
Қорытынды бақылау (емтихан)			100
Пән үшін жиынтығы			100

Декан Б.Ө. Жолдасбекова **Б.Ө. Жолдасбекова**

Оқыту және білім беру сапасы бойынша
Академиялық комитетінің төрағасы А. Аккузова **А. Аккузова**

Кафедра меңгерушісі С.Дәрібаев **С.Дәрібаев**

Дәріскер Б.С.Сарбасов **Б.С.Сарбасов**

ОҚУ НАҒИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ

«Әдебиет поэтикасы» пәні 1-4 БӨЖ бойынша

Критерийі	«Өте жақсы» 90-100 %	«Жақсы» 75-89%	«Қанағаттанарлық» 50-74%	«Қанағаттанарлықсыз» 0-49%
Әдебиет поэтикасының даму тарихын, пәні мен міндеттерін, оның поэтикасының даму тарихын, пәні мен міндеттерін, баска ғылымдармен байланысын, жүйесіндегі орны мен мәнін терең түсіну.	Әдебиет поэтикасының даму тарихын, пәні мен міндеттерін, баска ғылымдармен байланысын, жүйесіндегі орны мен мәнін терең түсіну.	Әдебиет поэтикасының даму тарихын, пәні мен міндеттерін, баска ғылымдармен байланысын түсіну.	Әдебиет поэтикасының даму тарихын, пәні мен міндеттерін, баска ғылымдармен байланысын түсіну.	Әдебиет поэтикасының даму тарихын, пәні мен міндеттерін, баска ғылымдармен байланысын түсіну.
Әдебиет поэтикасының негізгі категориялары мен әдіснамалық аппаратын түсіну және қолдану.	Әдебиет поэтикасының негізгі категориялары мен әдіснамалық аппаратын түсіну және қолдану.	Әдебиет поэтикасының негізгі категориялары мен әдіснамалық аппаратын түсіну және қолдану.	Әдебиет поэтикасының негізгі категориялары мен әдіснамалық аппаратын түсіну және қолдану.	Әдебиет поэтикасының негізгі категориялары мен әдіснамалық аппаратын түсіну және қолдану.
Ғылыми-техникалық прогрестің көркем әдебиеттің дамуына әсерін білу.	Ғылыми-техникалық прогрестің көркем әдебиеттің дамуына әсерін білу.	Ғылыми-техникалық прогрестің көркем әдебиеттің дамуына әсерін білу.	Ғылыми-техникалық прогрестің көркем әдебиеттің дамуына әсерін білу.	Ғылыми-техникалық прогрестің көркем әдебиеттің дамуына әсерін білу.
Көркем шығарманың құрылымын, тіл, стиль, зертеу принциптерін, терең ерекшеліктерін анықтау және талдау	Көркем шығарманың құрылымын, тіл, стиль, зертеу принциптерін, терең ерекшеліктерін анықтау және талдау	Көркем шығарманың құрылымын, тіл, стиль, зертеу принциптерін, терең ерекшеліктерін анықтау және талдау	Көркем шығарманың құрылымын, тіл, стиль, зертеу принциптерін, терең ерекшеліктерін анықтау және талдау	Көркем шығарманың құрылымын, тіл, стиль, зертеу принциптерін, терең ерекшеліктерін анықтау және талдау